

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група Странка слободe и правде
4. јул 2024. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 04.07.2024

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-1614	4	24

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

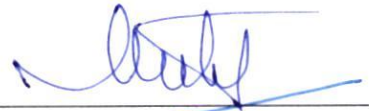
На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПРИВРЕМЕНОМ ИЗДРЖАВАЊУ ДЕЦЕ ИЗ АЛИМЕНТАЦИОНОГ ФОНДА** са предлогом да се узме у претрес.

За представника предлагача одређује се народни посланик Мариника Тепић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ:

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Мариника Тепић

Драган Ђилас

Горан Петровић

Пеђа Митровић

Борко Стефановић

Јелена Милошевић

Ирена Живковић

Јелена Спирић

Жељко Веселиновић

Соња Пернат

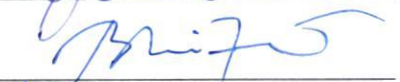
Душан Никезић

Далибор Јекић

Бранко Миљуш

Мила Поповић

Татјана Пашић

Ђорђе Ђорђевић

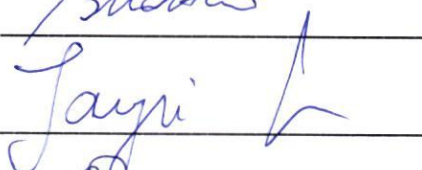

СПИСАК НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ СРБИЈА ЦЕНТАР - СРЦЕ

Здравко Понош

Стефан Јањић

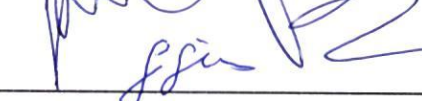
др Тијана Перић Дилигенски

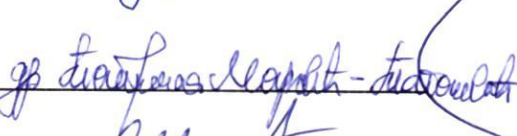
проф. др Драган Делић

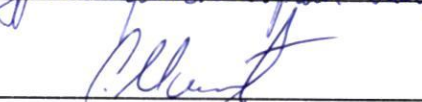
проф. др Слободан Цвејић

др Татјана Марковић - Топаловић

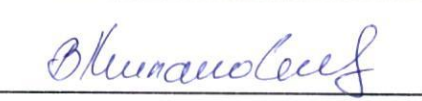
Слободан Илић

Слободан Петровић

Верица Милановић

Посланичка група **Еколошки устанак**

1. Александар Јовановић Александар Јовановић
2. Данијела Несторовић Данијела Несторовић
3. Милица Марушић Јаблановић Милица Марушић Јаблановић
4. Драган Јонић Драган Јонић
5. Горан Петковић Горан Петковић

**ЗАКОНА О ПРИВРЕМЕНОМ ИЗДРЖАВАЊУ ДЕЦЕ ИЗ АЛИМЕНТАЦИОНОГ
ФОНДА**

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет и циљ Закона

Члан 1.

Овим законом прописује се право детета на привремено издржавање из Алиментационог фонда, утврђују се услови, надлежност, поступак и друга питања везана за остваривање тог права, као и оснивање, управљање и извори финансирања Алиментационог фонда.

Република Србија овим законом обезбеђује средства неопходна за привремено издржавање детета с циљем правовременог отклањања штетних последица на живот, здравље и развој детета у случајевима у којима родитељ не измирује дужност издржавања детета одређену извршном исправом.

Значење израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следећа значења:

- 1) дете је лице које није навршило 18. годину живота;
- 2) извршна исправа је извршна судска одлука о издржавању детета;
- 3) дужник издржавања је родитељ који не живи са дететом и коме је извршном исправом утврђена дужност издржавања детета;
- 5) родитељ који живи са дететом је родитељ који у складу са одредбама закона којим се уређују породични односи самостално врши родитељско право;
- 6) привремено издржавање је новчано примање које дете остварује у сврху издржавања под условима одређеним овим законом.

Употреба родно осетљивог језика

Члан 3.

Изрази који се у овом закону користе за означавање лица, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни женски и мушки пол лица на која се односе.

II. ПРАВО НА ПРИВРЕМЕНО ИЗДРЖАВАЊЕ ИЗ АЛИМЕНТАЦИОНОГ ФОНДА

Ко има право на привремено издржавање

Члан 4.

Право на привремено издржавање из Алиментационог фонда (у даљем тексту: право на привремено издржавање) има дете са пребивалиштем у Републици Србији, чији родитељ најмање два месеца узастопно, у целисти или делимично, не испуњава дужност издржавања одређену на основу извршне исправе или ту дужност испуњава нередовно.

Делимичним испуњавањем дужности из става 1. овог члана сматра се плаћање издржавање у износу мањем од износа који је одређен извршном исправом.

Нередовним испуњавањем дужности из става 1. овог члана сматра се случај када дужник издржавања у периоду од 12 месеци пре месеца у ком је поднет захтев дугује најмање два месечна износа издржавања.

Ко нема право на привремено издржавање

Члан 5.

Нема право на привремено издржавање:

- дете које се, на основу одлуке органа старатељства или суда, дуже од 30 дана налази на смештају у хранитељској породици, установи социјалне заштите, здравственој или васпитној установи или васпитно-поправном дому или је на издржавању казне малолетничког затвора – док траје услуга смештаја, односно мера заштите, васпитна мера, мера безбедности или казна;

- дете које у периоду дужем од 30 дана борави у дечјој установи, ученичком дому, верској образовној установи или војној школи са домом, односно код организатора основне полицијске обуке, под условом да не учествује у трошковима смештаја и исхране – док такав смештај траје.

Право на привремено издржавање неће се признати ако потраживање издржавања на које се односи извршна исправа више не постоји.

Непреносивост права

Члан 6.

Право на привремено издржавање је лично и непреносиво право детета.

Изузимање од извршења и обезбеђења

Члан 7.

Привремено издржавање не може бити предмет извршења или обезбеђења.

Висина права

Члан 8.

Привремено издржавање одређује се у износу који је на име издржавања одређен извршном исправом.

Ако извршни дужник делимично испуњава обавезу издржавања, привремено издржавање одређује се у висини разлике до износа издржавања одређеног извршном исправом.

III. ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ПРИВРЕМЕНО ИЗДРЖАВАЊЕ

Примена процесних закона

Члан 9.

На поступак за остваривање права детета на привремено издржавање примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није другачије одређено.

На положај и права детета у поступку за остваривање права на привремено издржавање примењују се и одговарајуће одредбе закона којим се уређују права детета у поступцима у вези са породичним односима.

Покретање поступка

Члан 10.

Поступак за остваривање права на привремено издржавање могу покренути орган старатељства по службеној дужности, као и родитељ који живи са дететом, односно старатељ детета, у име и за рачун детета.

Месна надлежност органа старатељства одређује се према пребивалишту, односно боравишту детета.

Захтев за остваривање права на привремено издржавање

Члан 11.

Захтев за остваривање права на привремено издржавање подноси се на прописаном обрасцу, и садржи:

- 1) личне податке о детету, и то: лично име, датум и место рођења, ЈМБГ, држављанство, као и адресу пребивалишта, односно боравишта;
- 2) личне податке о родитељу који живи са дететом, односно старатељу детета, адресу пребивалишта, односно боравишта и број личне карте или другог документа на основу којег се може утврдити идентитет подносиоца захтева;
- 3) личне податке о дужнику издржавања, његовом пребивалишту или боравишту, запослењу, адреси послодавца, имовном стању и друге податке од значаја за остваривање права;
- 4) назив органа који је донео извршну исправу и број и датум извршне исправе на основу које је одређено издржавање;
- 5) датум од када дужник издржавања не испуњава своју дужност издржавања;
- 6) изјаву подносиоца захтева да је принудно извршење остало безуспешно;
- 7) назив банке и број динарског рачуна родитеља који живи са дететом, односно старатеља детета или податке о посебном наменском рачуну за исплату привременог издржавања.

Ближи садржај обрасца захтева из става 1. овог члана и доказе који се прилажу уз захтев прописује министарство надлежно за породичну заштиту.

Информисање и поучавање о праву на привремено издржавање

Члан 12.

Орган старатељства, суд, јавно тужилаштво, установе социјалне и дечје заштите и друге организације које се баве подршком, заштитом и промоцијом права деце, дужни су да родитељу који живи са дететом, односно старатељу детета дају информације о праву на привремено издржавање и о органу којем се могу обратити ради остваривања тог права.

Министарство надлежно за породичну заштиту је дужно да изради и објави на својој интернет страници информатор о условима и поступку за остваривање права детета на привремено издржавање из Алиментационог фонда.

Начело хитности

Члан 13.

Поступак за остваривање права на привремено издржавање је хитан.

Орган старатељства је дужан да донесе решење о привременом издржавању најкасније у року од 15 дана, а ако је потребно спровести посебан испитни поступак, у року од 30 дана од дана пријема уредно поднетог захтева, односно од покретања поступка по службеној дужности.

Другостепени орган је дужан да донесе одлуку у року од 15 дана од дана када му је достављена жалба.

Странке и заступање детета у поступку

Члан 14.

У поступку за остваривање права на привремено издржавање странке су дете и дужник издржавања.

Дете у поступку заступа родитељ који живи са дететом или старатељ детета.

Ако су интереси детета и родитеља који живи са дететом, односно старатеља детета у супротности, дете заступа колизијски старатељ, у складу са одредбама закона којим се уређују права детета у поступцима у вези са породичним односима..

Одлучивање о захтеву

Члан 15.

Орган старатељства утврђује на основу изјава странака, приложених исправа и на други погодан начин да ли су испуњени услови утврђени овим законом за признавање права на привремено издржавање.

У поступку одлучивања пред органом старатељства примењују се и методе стручног социјалног рада и социјалне заштите.

Ако су у моменту подношења захтева испуњени услови за признавање права, право на привремено издржавање признаје се од дана доспелости првог неисплаћеног износа на име издржавања одређеног извршном исправом.

Обустава поступка у случају измирења доспелих износа издржавања

Члан 16.

Ако у току поступка, до доношења првостепеног решења, дужник издржавања у целости измири доспеле неизмирене износе издржавања и изјави да ће настави уредно да извршава своју дужност, поступак ће се обуставити.

Прихватање захтева за привремено издржавање

Члан 17.

Решење којим се прихвата захтев за остваривање права на привремено издржавање садржи:

- 1) личне податке о детету и дужнику издржавања;
- 2) месечни износ привременог издржавања;
- 3) назив банке и број динарског рачуна на који се врши исплата утврђеног износа привременог издржавања;
- 4) дужност родитеља који живи са дететом, односно старатеља детета и дужника издржавања да одмах, а најкасније у року од осам дана од дана настанка промене пријави органу старатељства сваку промену која утиче на остваривање права на привремено издржавање.

Достављање решења

Члан 18.

Решење о привременом издржавању доставља се родитељу који живи са дететом или старатељу детета, дужнику издржавања и Алиментационом фонду.

Решење о привременом издржавању доставља се и Државном правобранилаштву, као и органу старатељства надлежном за вођење евиденције и документације о издржаваним лицима ако доносилац решења није надлежан за њено вођење.

Правни лекови и судска заштита

Члан 19.

О жалби против решења о привременом издржавању одлучује министарство надлежно за породичну заштиту.

Жалбом против решења о привременом издржавању не може се побијати основ и висина законског издржавања детета утврђеног извршном исправом.

Жалба не одлаже извршење решења.

Против другостепеног решења може се покренути управни спор.

Исплата привременог издржавања

Члан 20.

Привремено издржавање исплаћује Алиментациони фонд, у утврђеном месечном износу за претходни месец.

Промењене околности

Члан 21.

Родитељ који живи са дететом, односно старатељ детета и дужник издржавања дужни су одмах, а најкасније у року од осам дана од дана настанка промене, да пријаве органу старатељства сваку промену која утиче на остваривање права детета на привремено издржавање.

Ако се током остваривања права на привремено издржавање промени износ законског издржавања, орган старатељства ће на основу нове извршне исправе, по службеној дужности или на захтев родитеља који живи са дететом, односно старатеља детета или дужника издржавања, усклади износ привременог издржавања утврђен ранијим решењем.

Трајање и престанак права на привремено издржавање

Члан 22.

Право на привремено издржавање траје све док дужник издржавања не почне у целости да извршава обавезу издржавања одређену извршном исправом, односно док дете не наврши 18. годину живота.

Изузетно од става 2. овог члана, право на привремено издржавање детета које је због болести или сметњи у психофизичком развоју неспособно за рад наставља се и након навршене 18. године живота све док такво стање траје, односно док дужник издржавања не почне у целости да извршава обавезу издржавања одређену извршном исправом.

Ако дужник издржавања поново избегава редовно извршење своје дужности, може се покренути нови поступак за остваривање права на привремено издржавање.

Право на привремено издржавање престаје смрћу детета, смрћу дужника издржавања, као и када, у случају промењених околности, престану да постоје разлози због којих је детету признато право на привремено издржавање.

У случају промењених околности из става 4. овог члана, право на привремено издржавање престаје последњег дана месеца у којем је настала промена.

Решење о престанку права на привремено издржавање

Члан 23.

Решење о престанку права на привремено издржавање доноси орган старатељства по службеној дужности или на захтев дужника издржавања.

Решење о престанку права на привремено издржавање доставља се родитељу који живи са дететом, односно старатељу детета, дужнику издржавања, Алиментационом фонду, Државном правобранилаштву, као и органу старатељства надлежном за вођење евиденције и документације о издржаваним лицима ако доносилац решења није надлежан за њено вођење.

Евиденција и чување података

Члан 24.

Решење о праву на привремено издржавање и решење о престанку права на привремено издржавање уписују се у евиденцију и документацију о издржаваним лицима коју, у складу са законом којим се уређују права детета и породични односи, води орган старатељства на чијој територији дете има пребивалиште односно боравиште.

IV. АЛИМЕНТАЦИОНИ ФОНД

Оснивање и управљање

Члан 25.

Средства за привремено издржавање деце обезбеђују се у оквиру буџетског фонда који се оснива овим законом под називом: Алиментациони фонд.

Алиментациони фонд се оснива на неодређено време и њиме управља министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Финансирање Алиментационог фонда

Члан 26.

Приход Алиментационог фонда представљају средства која се обезбеђују из:

- 1) апропријација обезбеђених у оквиру буџета Републике Србије;
- 2) донација домаћих и страних физичких и правних лица;
- 3) средстава добијених продајом трајно одузете имовине проистекле из кривичног дела;
- 4) средстава прибављених закључењем споразума о признању кривичног дела;
- 5) уплата насталих применом института одлагања кривичног гоњења;
- 6) наплаћених новчаних казни;
- 7) средстава прибављених продајом робе уступљене држави или трајно одузете, у складу с царинским прописима;
- 8) прихода од игара на срећу;

9) накнада остварених у поступку по регресном захтеву за враћање износа исплаћених на име привременог издржавања и камата на исплаћени износ.

Висину, начин и динамику обезбеђивања средстава из става 1. тач. 3) – 8) овог члана прописује Влада.

Средства од уплата из става 1. тач. 4) и 5) овог члана додељују се Алиментационом фонду без спровођења јавног конкурса, у складу са актом Владе из става 2. овог члана.

V. ВРАЋАЊЕ ИСПЛАЋЕНОГ ИЗНОСА ПРИВРЕМЕНОГ ИЗДРЖАВАЊА

Право на регрес

Члан 27.

Исплатом износа привременог издржавања, Република Србија стиче право на накнаду од дужника издржавања за износ исплаћен на име привременог издржавања и камате на исплаћени износ.

Заступање

Члан 28.

У поступку ради остваривања потраживања из члана 27. овог закона Републику Србију заступа Државно правобранилаштво.

Решење о накнади и правни лекови

Члан 29.

Решење којим се утврђује висина накнаде за износ исплаћен на име привременог издржавања доноси организациона јединица министарства надлежног за породичну заштиту која управља Алиментационим фондом.

Решењем из става 1. овог члана налазе се дужнику издржавања да у року од осам дана од дана достављања решења уплати Алиментационом фонду износ који је исплаћен на име привременог издржавања са каматом на исплаћени износ.

О жалби против решења из става 1. овог члана одлучује министарство надлежно за породичну заштиту.

Жалба не одлаже извршење решења.

Против другостепеног решења може се покренути управни спор.

Принудно извршење

Члан 30.

Ако дужник издржавања не поступи у складу са коначним решењем из члана 29. овог закона, то решење се, са потврдом извршности, доставља Државном правобранилаштву ради покретања поступка извршења.

Решење из става 1. овог члана представља извршну исправу и спроводи се свим средствима извршења ради намирања новчаних потраживања и на свим стварима и правима дужника издржавања која могу бити предмет извршења, у складу са законом којим се уређује извршење и обезбеђење.

Смрт дужника издржавања

Члан 31.

У случају смрти дужника издржавања, за испуњење потраживања Републике Србије из члана 27. овог закона одговарају његови наследници до висине вредности наслеђене имовине.

VI. НАДЗОР

Надзор

Члан 32.

Надзор над радом орган старатељста у обављању послова поверених овим законом врши министарство надлежно за породичну заштиту.

VII. НАКНАДА ШТЕТЕ

Одговорност за штету

Члан 33.

Родитељ који живи са дететом, односно старатеља детета дужан је да Републици Србији надокнади штету у висини исплаћених износа на име привременог издржавања:

1) ако је на основу неистинитих података за које је знао или морао знати да су неистинити, остварено привремено издржавање на које дете није имало право или је остварено у већем износу него што му припада;

2) ако су примања на име привременог издржавања остварена услед тога што није пријавио промену која утиче на престанак или висину права, а знао је или је морао знати за ту промену.

Дужност накнаде штете из става 1. тачка 2) овог члана има и дужник издржавања.

Утврђивање права на накнаду штете

Члан 34.

При утврђивању права на накнаду штете примењује се закон којим се уређују облигациони односи, ако овим законом није другачије прописано.

Тужба

Члан 35.

Када утврди да је штета настала, орган старатељства одређује рок у коме је лице одговорно за штету из члана 33. овог закона дужно да надокнади насталу штету.

Ако штета не буде надокнађена у року из става 1. овог члана, орган старатељства доставља одговарајућу документацију Државном правобранилаштву, ради подношења тужбе за накнаду штете Републици Србији.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за доношење подзаконских аката

Члан 36.

Министарство надлежно за породичну заштиту донеће пропис из члана 11. став 2. овог закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министарство надлежно за породичну заштиту ускладиће пропис о евиденицији и документацији о издржаваним лицима са одредбама овог закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Пропис из члана 26. став 2. овог закона Влада ће донети у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Усклађивање акта о унутрашњем уређењу

Члан 37.

Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у министарству надлежном за породичну заштиту ускладиће се са овим законом до дана почетка примене овог закона.

Ступање на снагу и примена овог закона

Члан 38.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за доношење Закона о привременом издржавању деце из Алиментационог фонда садржан је у одредби члана 64. тачка 5. Устава Републике Србије, којом је предвиђено да се права детета и њихова заштита уређују законом, као и чланом 66. тачка 1. Устава, којим се прецизира да породица, мајка и самохрани родитељ и дете у Републици Србији уживају посебну заштиту, у складу са законом.

II. Разлози за доношење Закона

Конвенција о правима детета обавезује државе чланице да обезбеде да свако дете има животни стандард примерен физичком, менталном, духовном, моралном и друштвеном развоју детета. Родитељи или друга лица одговорна за дете имају првенствено одговорност да, у оквиру својих способности и финансијских могућности, обезбеде животне услове потребне за развој детета. Држава је, у складу с националним условима и својим могућностима, дужна да предузима одговарајуће мере за помоћ родитељима и другим лицима одговорним за дете, ради остваривања овог права и, у случају потребе, обезбеђују материјалну помоћ и програме потпоре, посебно у погледу исхране, одеће и становања. Уз то, дужна је да предузима све одговарајуће мере како би обезбедиле да дете добија издржавање од родитеља или других лица која су финансијски одговорна за дете, како у оквиру државе чланице тако и из иностранства (члан 27).

Породичним законом утврђено је право детета на законско издржавање од родитеља и начин остваривања и заштите тог права. Па ипак, нека деца, и поред постојања судских пресуда о издржавању остају ускраћена за утврђени износ издржавања од родитеља, због недавања или избегавања плаћања издржавања, у дужем временском периоду, а често и до достизања узраста у коме то право детета престаје. Санкције у виду лишења родитељског права или кажњавања родитеља у кривичном поступку, иако нужне, суштински не доприносе остваривању права детета на животне услове и стандард који су потребни за живот, егзистенцију и правилна и потпун развој детета, те су многа деца и њихов други родитељ (онај који о детету непосредно брине) или старатељ, упућени да неопходна средства за егзистенцију остварују путем социјане помоћи.

Република Србија предложеним законом о праву детета на привремено издржавање из Алиментационог фонда обезбеђује средства неопходна за привремено издржавање детета с циљем правовременог отклањања штетних последица на живот, здравље и развој детета у случајевима у којима родитељ не измирује дужност издржавања детета одређену извршном исправом. Предложеним законом омогућило би се детету ускраћеном за издржавање од родитеља које је утврђено судском одлуком, чији родитељ најмање два

месеца узастопно, у целости или делимично не испуњава утвршену дужност издржавања или ту дужност испуњава нередовно, да право на издржавање оствари привремено, из средстава државног – Алиментационог фонда који би се образовао као буџетски фонд. Истовремено, обезбедило би се и да држава, по престанку привремених исплата утврђеног износа издржавања, оствари право на регрес од родитеља дужника издржавања, у поступку који би, у случају да дужник одбије да плати, у име државе водило Државно правобранилаштво. Непотребно је истицати колико се на овај начин олакшава положај самог детета и родитеља или старатеља, који о детету брине, будући да не би морали да се излажу исцрпљујућим процедурама принудног извршења пресуда о издржавању детета, без резултата, што је посебно значајно у ситуацијама у којима постоји или је постојало породично насиље.

Сагласно овом предлогу, о праву детета на привремено издржавање одлучивао би центар за социјални рад, по службеној дужности или на захтев који би у име детета поднео родитељ који живи са дететом или старатељ детета. Алиментационим фондом би управљало министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом којим се уређује буџетски систем. Алиментациони фонд би се „пунио“ делом из средстава која се обезбеђују из апропријација обезбеђених у оквиру буџета Републике Србије, као и из донација домаћих и страних физичких и правних лица, средстава добијених продајом трајно одузете имовине проистекле из кривичног дела, средстава прибављених закључењем споразума о признању кривичног дела, уплата насталих применом института одлагања кривичног гоњења, наплаћених новчаних казни, средстава прибављених продајом робе уступљене држави или трајно одузете у складу с царинским прописима, те прихода од игара на срећу. И био би самоодржив, јер би се исплаћена средства враћала том фонду кроз наплату по регресним захтевима. Висину, начин и динамику обезбеђивања средстава овог Фонда утврдила би Влада. Све наведено је потпуно у складу са важећи прописима, пре свега са чланом 283. став 1. тач. 2) и ст. 4, 6. и 8. и чланом 314. став 2. тач. 2. и 3. ЗКП-а, чл. 172-174. Царинског закона, као и Законом о прекршајима и Законом о играма на срећу.

Признавањем права детету на привремено издржавање из Алиментационог фонда обезбедило би се да се смањи број деце корисника новчане социјалне помоћи из разлога недавања издржавања, уз истовремено обезбеђивање средстава у висини износа издржавања утврђеног правноснажном судском одлуку (који суд одмерава полазећи од стварно утврђених потреба детета, у складу са чл. 160-162. Породичног закона), а који је, по правилу, значајно изнад износа новчане социјалне помоћи и у већој мери штити право детета на животни стандард примерен физичком, менталном, духовном, моралном и друштвеном развоју детета.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Предлог закона у Одељку I. садржи Уводне одредбе (чл. 1-3), којима се прописују предмет и циљ Закона, значење појединих израза и употреба родно осетљивог језика у Закону. У Одељку II, чл. 4-8, прецизније се одређује ко има, а ко нема право на привремено издржавање, истиче се непреносивост права као лично право детета и утврђује начин одређивања висине права. Право на привремено издржавање из Алиментационог фонда има дете са пребивалиштем у Републици Србији, чији родитељ најмање два месеца узастопно, у целисти или делимично не испуњава дужност издржавања одређену на основу извршне исправе или ту дужност испуњава нередовно. Према овом предлогу, право на привремено издржавање не би имала деца која су на смештају дужем од 30 дана у некој од установа (социјалној, васпитној, ученичком дому, верска, војна, полицијска обука и сл.) ако су им плаћени сви трошкови боравка у установи.

У III одељку, од чл. 9 до 24, уређује се поступак за остваривање права на привремено издржавање. Разрађена су правила одлучивања о захтеву, доношење решења, правни лекови и судска заштита, као и упис одлука о овом праву детета у евиденцију и документацију о издржаваним лицима, коју у складу са Породичним законом воде центри за социјални рад према пребивалишту, односно боравишту детета. Поступак за остваривање права се води применом одредаба ЗУП-а, као и одговарајућих одредаба Породичног закона којима су ређена посебна процесна права детета, пре свега, права на изражавање мишљења, заштиту најбољег интереса детета, поступање у случају колизије интереса детета и његовог заступника и др. Посебно је наглашено начело хитности у поступању. Према предложеном решењу, орган старатељства је дужан да донесе решење о привременом издржавању најкасније у року од 15 дана, а ако је потребно спровести посебан испитни поступак, у року од 30 дана од дана пријема уредно поднетог захтева, односно од покретања поступка по службеној дужности. Другостепени орган је дужан да донесе одлуку у року од 15 дана од дана када му је достављена жалба.

Право на привремено издржавање детета признаје се од дана доспелости првог неисплаћеног износа на име издржавања одређеног извршном исправом. Право на привремено издржавање траје све док дужник издржавања не почне у целисти да извршава обавезу издржавања одређену извршном исправом, односно док дете не наврши 18. годину живота. Изузетно, право на привремено издржавање детета које је због болести или сметњи у психофизичком развоју неспособно за рад наставља се и након навршене 18. године живота све док такво стање траје, односно док дужник издржавања не почне у целисти да извршава обавезу издржавања одређену извршном исправом. Ако дужник издржавања поново избегава редовно извршење своје дужности, може се покренути нови поступак за остваривање права на привремено издржавање. Привремено издржавање одређује се у износу издржавања одређеном извршном исправом, при чему се наглашава правна немогућност да та средства буду предмет извршења или обезбеђења потраживања. Право

на привремено издржавање престаје смрћу детета, смрћу дужника издржавања, као и када, у случају промењених околности, престану да постоје разлози због којих је детету признато право на привремено издржавање.

У овом предлогу је, имајући у виду значај и потребу за промоцијом новоуспостављеног права детета, уређено право родитеља, односно старатеља детета на информисање и поучавање о постојању права на привремено издржавање, а посебно је прописна дужност министарства надлежног за породичну заштиту да изради и објави на својој интернет страници информатор о условима и поступку за остваривање права детета на привремено издржавање из Алиментационог фонда.

У IV одељку, чл. 25. и 26, прописује се оснивање и управљање Алиментационим фондом и извори средстава из којих се обезбеђује рад тог фонда, док су у V одељку, од чл. 27. до 31, садржана правила везана за регрес, тј. враћање исплаћеног износа привременог издржавања. Посебно је прописано да у случају смрти дужника издржавања, за испуњење потраживања из овог закона одговарају његови наследници до висине вредности наслеђене имовине.

У Одељку VI (члан 32) прописан је надзор над поступањем органа старатељства од стране министарства надлежног за породичну заштиту.

У Одељку VII (од чл. 33. до 35) садржане су одредбе о накнаде штете у случају пропуштања да се достави обавештења надлежном органу о измењеним околностима или за случај давања нетачних података, на основу којих је остварено право на привремено издржавање у већем обиму или без правног основа.

Прелазне и завршне одредбе (чл. 36-38) садрже правила везана за доношење подзаконских аката неопходних за спровођење предложеног закона, те супање на снагу и почетак примене овог закона.

IV. Финансијска средства потребна за спровођење Закона

За спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна средства за плате потребног броја запослених у Министарству за бригу о породици и демографију, који би били ангажовани на пословима управљања Алиментационим фондом, као и одређена почетна средства за сам почетак рада тог фонда. Број запослених зависи од акта о систематизацији и организацији рада Министарства, с тим што би се одређени број извршилаца на пословима управљања Алиментационим фондом евентуално могао обезбедити кроз реорганизацију или прерасподелом послова унутар постојећег броја запослених. Према овом законском предлогу, Алиментациони фонд би се „пунио“ из донација домаћих и страних физичких и правних лица, средстава добијених продајом трајно одузете имовине проистекле из кривичног дела, средстава прибављених закључењем

споразума о признању кривичног дела, уплата насталих применом института одлагања кривичног гоњења, наплаћених новчаних казни, средстава прибављених продајом робе уступљене држави или трајно одузете у складу с царинским прописима, те прихода од игара на срећу. У каснијем периоду, Фонд би постао самоодржив, јер би се исплаћена средства на име привременог издржавања деце враћала том фонду кроз наплату од дужника издржавања, по регресним захтевима.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:

Народни посланици: Мариника Тепић, Драган Ђилас, Борко Стефановић, Јелена Милошевић, Жељко Веселиновић, Далибор Јекић, Татјана Пашић, Ђорђо Ђорђевић, Душан Никезић, Соња Пернат, Пеђа Митровић, Мила Поповић, Јелена Спирић, Ирена Живковић, Горан Петровић.

Обрађивач :

2. Назив прописа:

- Предлог закона о привременом издржавању деце из Алиментационог фонда /

Draft of the law on temporary maintenance of children from the Alimony Fund

4. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

- а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

- нема

5. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

- нема

6. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно

попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

7. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик? -/-
8. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније? -/-
9. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености. -/-

Датум: 4. јул 2024. године